

Julefeber

Undervisningsmateriale **Sæson 2023/24**

Indhold

INTRODUKTION	3
PRAKTISK INFORMATION	4
LÆRERKURSUS OM JULEFEBER.....	5
TEATERVÆRKSTED	6
HANDLINGEN.....	7
INTERVIEW MED RUNE SCHJØTT-WIETH	8
TITLEN OG LYT TIL SANGEN "JULEFEBER"	9
TEMATISK ARBEJDE – FØR OG EFTER FORESTILLINGEN.....	10
NORMALITET & IDENTITET – TEAMS & FÆLLESSKABER	10
Klasse- og gruppesamtale	10
Performancelinje	11
Gå på museum	12
PERSONKARAKTERISTIK – FØR OG EFTER FORESTILLINGEN.....	13
Mindmap på karaktererne	13
Gå på tømmerflåde	16
Mindmap	17
Bjørns udvikling	17
MEDDIGTNING OG PERSPEKTIVERING	18
Vil Bjørn være Vincent?	18
EFTER FORESTILLINGEN	19
Erindringsøvelse.....	19
Teaterkort.....	20
KOPIARK 1 : Julefeber- Titelsang.....	21
KOPIARK 2 : Uddrag af manuskriptet scene 4.....	22
KOPIARK 3 :Uddrag af manuskriptet scene 6.....	25
KOPIARK 4 : Mindmap 1.....	28
KOPIARK 5 : Mindmap 2.....	29
KOPIARK 6–9 : Personkarakteristikker	30–33
KOPIARK 10 : Nissehuer.....	34
INSPIRATIONHÆFTER.....	35

Introduktion

Kære lærer og elever

Du skal snart ind og se skoleforestillingen Julefeber på Aarhus Teater. Du kender måske allerede til drengen Bjørn, hvis du har set DR's julekalender fra 2020? Nu er det vores tur til at prøve kræfter med at fortælle historien for jer på Store Scene. Det glæder vi os til!

Til inspiration har vi sammensat dette undervisningsmateriale, der består af danskfaglige opgaver bl.a gennem teaterøvelser, der kan bruges direkte i danskundervisningen.

Materialet består af før- og efterøvelser og lægger op til, at du kan udvælge de øvelser, du vurderer er mest relevant for dig og din klasse.

Mere specifikt indeholder materialet:

- En introduktion til handling og et uddrag af en samtale med hovedforfatteren på Julefeber, Rune Schjøtt-Wieth.
- Opgaver til før forestillingen. Herunder arbejde med titelsangen, tematikken og en introduktion til persongalleriet.
- Opgaver til at arbejde med forestillingen efter jeres teateroplevelse. Herunder en fortsættelse af det tematiske arbejde og arbejdet med personkarakteristikker. Desuden en erindringsøvelse og teaterkort med fokus de scenekunstneriske virkemidler.
- En meddignings- og perspektiveringsøvelse, som både kan anvendes før og efter teaterforestillingen.
- Bagerst i materialet finder du kopiark og tekstuddrag til de enkelte opgaver.

Materialet kan som udgangspunkt anvendes i danskundervisningen i hele grundskolen, naturligvis med tilpasning til aldersgruppen. Enkelte steder har vi givet vores bud på, hvordan opgaverne kan differentieres.

I materialet bruger vi forskellige ikoner, som angiver, hvordan du arbejde med en øvelse.

 Teaterøvelse

 Samtaleopgave

Rigtig god fornøjelse,

Aarhus Teater Læring / september 2023

Praktisk information

Julefeber af

Rune Schjøtt-Wieth, Natascha Arthy, Mette Eike Neerlin

Aarhus Teater Store Scene

9. november - 21. december

Billetbestilling

Fysisk fremmøde

Telefon

Mail

Online skoleforestillinger kl. 12

Online ordinære forestillinger

Aarhus Teater Billetservice , Teatergaden

Tlf. 70 21 30 21

billet@aarhusteater.dk

<https://atskolebooking.billetten.dk/>

www.aarhusteater.dk

Priser

Skolebilletter (når skolen bestiller)

65 kr.

Ungdomsbilletter (under 25 år)

90 kr.

Holdet bag

Dramatiseret af Julie Petrine Glargaard

Isenesat af

Scenografi og kostumedesign

Koreografi

Musik af

Line Paulsen

Mie Riis

Ida Frost

Nanna Øland Fabricius

Jesper Mechlenburg

Lars Gaarde

Anders Kjems

Lyddesign

Lysdesign

Medvirkende

Emil Busk Jensen, Mette Klakstein, Jannie Faurschou, Anne Plauborg, Sofia Nolsøe, Marie Marschner, Anders Baggesen, Ask Berntsen* og Emil Knutzon*, Saga Krogh Glud**, Mille West Rasmussen**, Alberte Forslund Skovholm***, Anna Hansen***, Auguste Grau***, Emily Rose Melgaard Christoffersen***, Ida Raaby Magle Foged***, Kamma Mølgaard Braad***, Liva Sølgaard-Kyng***, Lucy Antonie O' Leary***

* Studerende ved DDSKS, skuespil, Aarhus

** Børneskuespillere

*** Dansere fra Aarhus Ballet Akademi

Lærerkursus om Julefeber

Onsdag 8. november 2023 kl. 14-18

Herefter spisning og forpremiere på Store Scene kl. 19.30

Pris: 500 kr. pr. deltager. Prisen inkluderer oplæg, forplejning og forpremiere

Tilmelding: atskolebooking.billetten.dk

Vil du ha' ny inspiration og konkrete ideer til at arbejde med Julefeber? Og vil du høre, hvorfor det giver mening at inddrage teateræstetiske læreprocesser i danskundervisningen? Så er dette lærerkursus noget for dig.

Aarhus Teater inviterer til et fagligt lærerarrangement 8. november, som afsluttes med spisning og forpremiere på forestillingen Julefeber.

Få inspiration og konkrete værktøjer til at arbejde med iscenesættelsen af DR's magiske julekalender Julefeber.

Hvad får du som lærer ud af kurset?

På lærerkurset stiller vi både skarpt på den specifikke forestilling og på børns læring gennem drama. Du kan se frem til at møde instruktør Line Paulsen, som vil tage dig med på den kunstneriske rejse i tilblivelsen og opsætningen af JULEFEBER.

Vi får også et glædeligt besøg af hjerneforsker Kjeld Fredens, som vil belyse vigtigheden af kunstfagernes betydning for børns udvikling og læring.

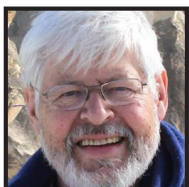
Du vil få præsenteret vores undervisningsmateriale og komme til på egen krop at afprøve, hvordan du og dine elever kan arbejde kropsligt med tematikker og kunstneriske greb fra Aarhus Teaters opsætning af JULEFEBER. Lige til at tage med hjem i din egen undervisning.

Dem kan du møde på lærerkurset

Instruktør på Julefeber Line Paulsen (foto: N.T. Rydvald)

Læge og hjerneforsker Kjeld Fredens (foto: privatfoto)

ATL-teamet Jette Riise, Mette Thule Frank og Lærke Leding Baggesgaard (foto: Mikkell Cantzler og Carsten Nielsen)

Tilmelding til lærerkursus atskolebooking.billetten.dk

TEATERVÆRKSTED

På Aarhus Teater eller på din skole

I teaterværkstedet arbejder eleverne kropsligt med tematikker og æstetiske greb fra en af Aarhus Teaters aktuelle forestillinger. Gennem forskellige teaterøvelser klædes eleverne gradvist på til den afsluttende visningsopgave, der skaber forløbets røde tråd. På den måde får eleverne en unik mulighed for at forstå sig selv i forhold til den relevante forestilling.

Teaterværkstedet tilrettelægges specifikt efter det pågældende klassetrin, og henvender sig derfor både til elever og lærere i grundskolen og på ungdomsuddannelserne. Værkstederne foregår på Aarhus Teater eller på din skole og varetages af en professionel teaterpædagog. Der kræves ingen forkundskaber hos eleverne.

Arbejdet i teaterværkstedet kan bidrage til, at eleverne får et mere varieret og nuanceret forhold til kunst og kultur ved at prøve scenekunsten på egen krop. Desuden styrkes de faglige kompetencer som fx bedre sprogforståelse, mundtlig fremstilling, og analyse og fortolkning. Og ikke mindst øges elevernes selvværd og fællesskabsfølelse.

Vi anbefaler, at I benytter jer af teaterværkstedet, inden I skal i teatret.

Værkstedet koster 1.000 kr. for skoler i Aarhus Kommune. For øvrige skoler 2.000 kr.

Folkeskoler i Aarhus Kommune kan søge refusion hos ULF i Aarhus.

Læs mere om pris og bestilling her: <https://www.aarhusteater.dk/brug-teatret/atl/vaerksteder/#teater>

Foto: Mikkel Cantzler Christensen, Aarhus Teater

HANDLINGEN

Bjørn, lillesøster Gro og deres Far, Kalle, er tvunget til at flytte ud af deres lejlighed for en periode, fordi Kalle har lånt nogle penge af en fyr der hedder Slikkepinden, indtil han kan betale beløbet tilbage. Det er jul og uden mange mønter på lommen, er det svært at finde et midlertidigt sted at bo. Kalle beslutter derfor i al hemmelighed at snige sin lille familie hen på teatret, hvor han arbejder som opvaske. Her kan de bo, indtil han kan betale Slikkepinden tilbage. Så længe de ikke bliver opdaget, skal julen nok blive et hit!

Bjørn gennemlever imidlertid en stor forvandling, der ikke gør teenagetilværelsen lettere. Lange tykke hårtotter er begyndt at vokse ud af hans ører, og hver gang han hører musik, begynder hans krop at spjætte og danse helt ukontrolleret. Det er det sidste Bjørn har brug for, for Bjørns største ønske er at være lige som alle andre.

På teatret støder Bjørn ind i balletmesteren, som forveksler ham med den nye elev, Vincent, som skal starte på teatrets balletskole. Denne forveksling giver Bjørn en del udfordringer, og han har stadig sværere ved at styre sin krop og acceptere de forandringer, der sker med ham. I forestillingen møder vi Bjørn og Gros finurlige mormor, som vil hjælpe Bjørn med at lytte og acceptere den forandring, der sker med ham. Vil Bjørn tage imod hjælpen eller fortsætte sin kamp for at være "helt normal"?

INTERVIEW MED RUNE SCHJØTT-WIETH

Rune Schjøtt-Wieth står som hovedforfatter til DR's Julefeber. Manuskriptet er siden blevet dramatiseret af Julie Petrine Glargaard, så julekalenderen er blevet omskrevet til teaterforestilling. Med denne remediering har teatrets opgave været at koge 24 afsnit af ca. 30 minutters varighed ned til en forestilling på to timer. I sådan en remedieringsproces sker der mange til- og fravalg, men de centrale tematikker fra julekalenderen er stadig gældende i teaterforestillingen.

Privatfoto

Vi har talt med Rune Schjøtt-Wieth om de oprindelige tanker han havde med Julefeber. Da vi spørger Rune, hvad han ser som det væsentligste tema i Julefeber lyder svaret prompte: "Hovedtemaet for mig er den her bestræbelse på det perfekte", og uddyber efterfølgende sit svar.

"Det her med at man føler at hele verden har sådan en brugsanvisning, som man bare ikke selv har fået lov til at kigge på. Og vi jo i vores verden bestræber os på at blive mere og mere perfekte. Og vi får medier, om alle mulige muligheder for at vise os selv hele tiden fra de bedste sider".

Rune havde i længere tid leget med en idé om en fortælling om en dreng, der mod sin vilje blev forvandlet til en nisse, så da DR kontaktede ham med henblik på at skrive manuskriptet til Julefeber, var det en oplagt mulighed, og karakteren Bjørn fik for alvor liv.

For Rune var det samtidigt vigtigt at skabe en historie, der var så menneskelig interessant, at lige gyldigt om det var en julehistorie eller om karaktererne blev til nisser, så skulle man kunne fortælle historien.

"De færreste kan genkende det at blive nisse tror jeg, men de kan genkende det at føle nogle forvandlinger... Det er ikke kun fysisk, men også vores væremåder"

Hovedpersonen Bjørn kæmper en brav kamp for at skjule sin indre og ydre forvandling, for at undgå at skille sig ud. Men hvad er så "kuren" mod bestræbelsen mod det perfekte og normale?

"Det lyder så nemt at sige "vær dig selv", men det er i hvert fald at acceptere de sider af sig selv, som stritter og hylde dem"

I Julefeber møder vi Bjørns mormor, der er alt det Bjørn ikke vil være. Hun er en filur, altså en nisse, der netop hylder og omfavner alt det der "stritter". Hun vil have Bjørn til at gøre det samme. "Pinlighed er frihedens fjende" siger hun til Bjørn.

Mødet mellem det perfekte og uperfekte er ikke et nyt tema for manuskriptforfatteren. "Næsten alt hvad jeg laver har en eller anden form for, øhm det handler lidt om at føle sig forkert"

Det "At gå fra at være barn og at være drevet af lyst og nysgerrighed og så pludselig til at være bevidst om, hvad andre synes". Det er noget der rør mig, der rammer mig", og der var noget i den her historie, som jeg synes var en mulighed for at fortælle om det.

"Rune kommer selv fra Aarhus og er spændt på at se Aarhus Teaters opsætning af Julefeber"

Julefeber

Hvad betyder "Julefeber" for dig? Inden I for alvor begynder at arbejde med forestillingen, vil vi introducere en lille bodystorm-øvelse, som er god til åbne for nye værker. For hvad mon der ligger i ordet "julefeber", og hvad får det eleverne til at tænke på, når de hører ordet?

OPGAVE

Bodystorm på titlen "Julefeber":

Hele klassen står i en rundkreds. Eleverne skal lade sig inspirere af det første der falder dem ind når de hører ordet "julefeber". Derefter skal eleverne enkeltvis træde et skridt ind i cirklen og demonstrere deres umiddelbare tanke ved at lave en bevægelse og komme med et udsagn. Når eleven har demonstreret sin umiddelbare tanke med kroppen, træder han/hun tilbage i cirklen. Resten af klassen træder nu ind i cirklen på samme tid og gengiver det bud, der lige er blevet lavet. Således går det på tur fra elev til elev. Hver gang én giver et bud, observerer klassen for derefter i fællesskab at genskabe forslaget. På den måde får alle eleverne delt deres umiddelbare tanker om "Julefeber", og alles forslag bliver bakket op af klassen.

Lyt til titelsangen "Julefeber":

Nanna Øland Fabricius har skrevet titelsangen "Julefeber". Lyt i fællesskab til titelsangen og læs evt. teksten.

Teksten findes på side 21 (Kopiark 1)

Med udgangspunkt i sangen kan I på klassen tale om:

- Hvad tror I det vil sige at have julefeber?
- Er julefeber en god ting? Hvorfor/hvorfor ikke?

SANG AF OH LAND

Julefeber, uh uh uh uh uh
Julefeber, uh uh uh uh uh

Jeg ser på dig
Ser du dig selv
Alt det du mærker
Er mere end bare en vild
fantasi
Drømme du vågner fra
Ægte magi
Vokser i dig

Alt åbner op mere og mer'
Tror du på den, du er

For du har fået julefeber,
uh uh uh uh uh
Julefeber, uh uh uh uh uh
Du har fået julefeber
Sandheden daler som sne
På dig, på mig, våh åh

Vokser din tro
Styrke og ro
Sammen med tvivlen
Er det mere end bare en
vild energi
Lokkende toner
Ny melodi
Kalder på dig
Alt åbner op mere og mer'
Tror du på den, du er

For du har fået julefeber,
uh uh uh uh uh
Julefeber, uh uh uh uh uh

Du har fået julefeber
Sandheden daler som sne
På dig, på mig, våh åh

Alt det du frygter
Ukendte kræfter
Driver dig ud mod usynlige
mål
Udstrakte hænder
Dragende stemmer
Sætter dig fri

Alt åbner op mere og mer'
Tror du på den du er

For du har fået julefeber, uh
uh uh uh uh
Julefeber, uh uh uh uh uh
Du har fået julefeber
Sandheden daler som sne
På dig, på mig, våh åh

Centrale temaer

Normalitet & identitet – teams & fællesskaber

Vi har her i materialet valgt at fremhæve to centrale temaer fra forestillingen: Normalitet & identitet og teams & fællesskaber. Her får du før- og efteropgaver med udgangspunkt i de to tematikker. Foretrækker du at inddrage eleverne i udvælgelsen af temaer efter I har set forestillingen, kan du gå til side 12.

OPGAVE

FØR FORESTILLINGEN – NORMALITET & IDENTITET

Tema 1:

Læs uddraget fra manuskriptet scene 4 (Kopiark 2, side 22) og tal sammen om, hvad I tror mormoren mener med at:

”Du er ganske givet en filur, Bjørnstjerne” og ”Pelsens tid er nær”.

Hvorfor tror I, det betyder så meget for Bjørn at være helt almindelig?

Hvad mener Kalle med denne replik: ”Ahhh, Gro, mormor har totalt rotter på loftet!”

Tema 2:

Teams & Fællesskaber – Før forestillingen:

Hvad er et team?

Centralt i forestillingen er familien som team. Det er vigtigt at være et team, hvis man skal klare udfordringer. Måske kan I også få øje på flere vigtige teams i forestillingen.

I forestillingen taler faren Kalle om, at de er et team. Nedenfor er et lille uddrag fra manuskriptet Scene 1.

Tal sammen i grupper og kom med eksempler på, hvad I tænker, når I hører ordet Team?

Hvad kendetegner et team?

Hvad bruger I et team til?

Kom med eksempler på, hvornår du oplever at være en del af et team?

BJØRN

Jeg gider ikke, far!

KALLE

Det er jul, bro. Det er den bedste tid på året. Du skal med. Okay? Team?

Han stikker knytnæven frem. Bjørn sukker og møder hans knytnæve.

EFTER FORESTILLINGEN – TEAMS & FÆLLESSKABER

Tema 2:

Hvilke teams fik I øje på i forestillingen?

Hvad kendetegnede karakterernes måde at være et team på?

Lav evt. en mindmap (kopiark 4 side 28) over de teams I fik øje på og skriv stikord ud fra dem.

Brug derefter disse spørgsmål, som optakt til performancelinje øvelsen og lad eleverne tænke over spørgsmålene hver især og evt. skrive stikord i mindmap (kopiark 5 side 29)

Kom I til at tænke på situationer fra jeres eget liv under og efter forestillingen?

Hvornår oplever I, at det er godt at have et team?

Kan det være udfordrende at være en del af et team?

Hvorfor?

Kom gerne med konkrete eksempler på situationer eller oplevelser I har haft.

Efter forestillingen

– Performancelinje på tematikkerne Normalitet og identitet og Teams & fællesskaber

Efter arbejdet med de to temaer, kan I lave performancelinjeøvelsen, hvor formålet er at undersøge og udveksle ærlige udsagn fra elevernes egen livsverden i forhold til temaet.

Performancelinjen

Klassen deles op i et publikum og 5 performere, der står bagerst i klasselokalet. Publikum skal observere på formen samt de udsagn, der kommer - er det noget du kan spejle dig i?.

Stil jer på række:

- 5 elever stiller sig på linje ved siden af hinanden
- En elev træder frem og fuldender sætningen
" Jeg har det godt når..."
Eksempel: "Jeg har det godt, når jeg spiller musik...."
- Baglinje...

Det er en konkurrence, det gælder om at komme først frem. Taler nogen i munden på hinanden træder DE TO et skridt tilbage.

De må ikke aftale en rækkefølge, men fornemme hinanden.

Bagefter er det vigtigt, at bruge tid på at samle op på de udsagn der bliver sagt.

- Kan de øvrige elever spejle sig i udsagnene?

Det er også interessant at tage en snak om gruppedynamik i forhold til, hvordan øvelsen forløber.

Øvelsen kan varieres, så det ikke er en konkurrence, men hvor det gælder om, at alle skal nå frem til baglinjen. Det kan være en god idé at starte med konkurrenceelementet, for at komme i gang.

I forhold til temaet **Teams** kan I bruge denne sætning i performancelinjen:

"Jeg føler mig som en del af et team, når..."

Eksempel: Jeg føler mig som en del af et team, når jeg går i klub

Udsagn om udfordring ved team:

"Jeg synes, at det er en udfordring at være i et team, når..."

Eksempel: Jeg synes, at det er en udfordring at være i et team, når de andre ikke lytter til mig.

Performance linjeøvelsen kan også bruges som "før" arbejde for at åbne samtalen om temaerne.

EFTER FORESTILLINGEN – ELEVERNE UDVÆLGER TEMAER

Tal i klassen om, hvad I synes Julefeber drejede sig om.

Mellemtrin og udskoling:

I grupper:

Med udgangspunkt i den fælles snak på klassen, så tal i gruppen om, hvilke teamtikker I synes, der var i forestillingen?

Udvælg de temaer, I kommer frem til, og skriv dem ned på hvert sit papir (et tema på hvert ark for sig).

Nu skal I, i gruppen diskutere og finde frem til, hvordan I vil rangere temaerne og lægge dem i rækkefølge.

Fremlæg jeres rækkefølge og argumentér for jeres valg for resten af klassen.

Evt. variation til indskolingen:

Læreren udvælger et antal temaer ud fra den fælles klassesamtale og laver kort med temaer, som grupperne arbejder med som ovenfor beskrevet.

Alle klassetrin: Gå på museum

Afslut arbejdet med at lave skulpturer ud fra det tematiske arbejde.

Formålet med øvelsen er at forholde sig til forestillingens tematik og komme med et kropsligt bud på det.

- Del klassen op i grupper af 5-4 elever.
- Hver gruppe laver en skulptur, som illustrerer det tema, de har øverst på deres liste.
I udarbejdelsen skal de være opmærksomme på gestik, mimik, blikretning, afstand og niveauer.
De står i et frys-billede.
- Giv skulpturen en overskrift og arbejd evt. med at skulpturen kan gøres levende ved at give den en lille bevægelse og evt. en replik, som gentages.
- Vælg evt. en elev, som præsenterer skulpturen.
- Gå på "museum" i klassen og kig sammen på skulpturerne og diskutér den enkelte gruppes valg og udtryk.

Personkarakteristik

I Julefeber er det Bjørns udvikling vi primært følger. Men Bjørns familie spiller en stor rolle, både fordi den udvikler sig og fordi den understøtter Bjørns udvikling. I det følgende dykker vi derfor både ned i figuren Bjørn og hans nærmeste familie, som består af lillesøster Gro, far Kalle og mormor.

OPGAVE

FØR FORESTILLINGEN:

Mindmap:

Print eksemplarer af kostumetegningerne med de fire familiemedlemmer (se kopiark 6 - 9 på side 30).

Eleverne kan med fordel fordele karaktererne imellem jer. Lad eleverne lave en mindmap, hvor de skriver deres umiddelbare indtryk af karakteren i den venstre side af arket.

Når eleverne har udfyldt deres mindmaps, kan I lave en fælles gennemgang af de førstehåndsindtryk, I har af hver karakter. Hæng efterfølgende elevernes mindmaps op i klassen og gem dem til I har set forestillingen, hvor I kan arbejde videre i højre side af arket.

Bjørn

Gro

Kalle

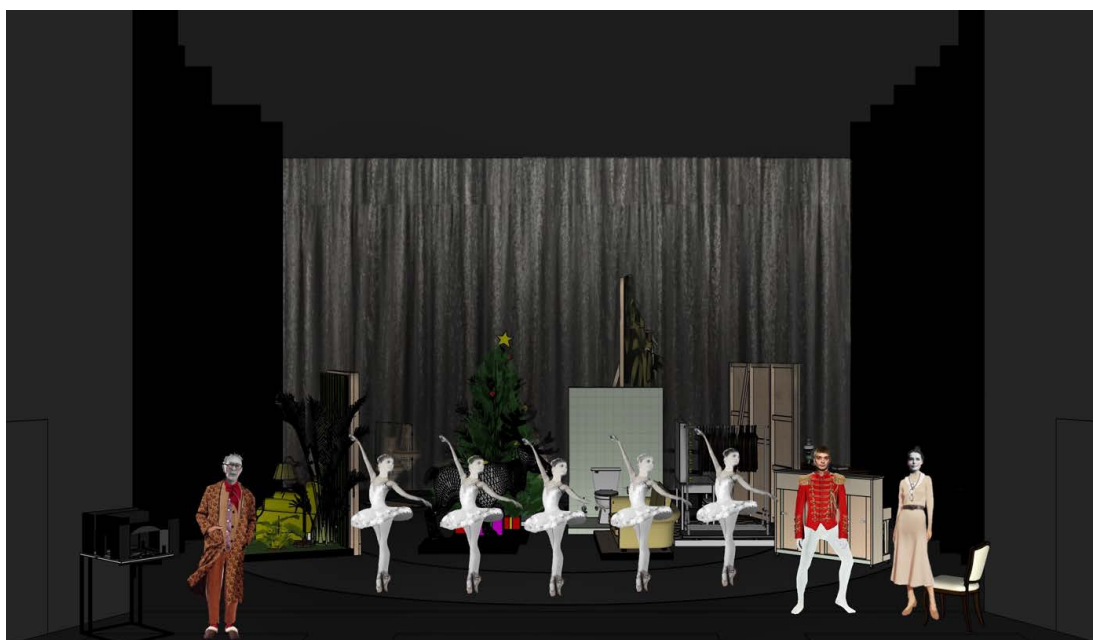

Mormor

Bonusinfo om kostumer og scenografi

Tegningerne I arbejder med er kostumetegner, som er designet af Mie Riis. Mie Riis er scenograf på Julefeber og hendes opgave er at udtænke forestillingens kostumer og scenografi (dekoration og rekvisitter). Hun arbejder tæt sammen med forestillingens instruktør, så de bliver enige om det samlede udtryk. De viste kostumetegninger er lavet længe før forestillingen spiller, og der kan derfor sagtens være ting, som er lavet om undervejs. Måske er noget af det kommet til at se anderledes ud på scenen, når I skal se forestillingen? Hold godt øje med det.

Gå på tømmerflåde:

Formål: At introducere eleverne til centrale figurer på en indlevende og medskabende måde.

Denne øvelse kræver gulvplads. Bed derfor eleverne om at hjælpe med at rykke borde og stole ud til siden, så I har gulvplads i midten af klasselokalet eller lav øvelsen i et større lokale på skolen.

1. Etablering af tømmerflåden:

Eleverne skal forestille sig, at de går på en tømmerflåde. En tømmerflåde skal hele tiden være i bevægelse og i balance – hvis alle står i den ene side, så tipper tømmerflåden. Bed eleverne gå rundt i rummet, søge de tomme flader og fylde dem ud. De skal ikke gå efter de andre, men gå deres helt egen vej, hele tiden med fokus på at tømmerflåden ikke tipper. Det er en fælles opgave at holde tømmerflåden i balance.

2. Arbejde på tømmerflåden: Gå som figur

Mens eleverne går rundt på tømmerflåden, begynder du nu at give dem instrukser. Bed dem om at forestille sig det, du siger, og udtrykke det med kroppen, mens de fortsat bevæger sig rundt på tømmerflåden.

Bjørn: Forestil dig, at du er en teenagedreng, der bare gerne vil være normal. Der er bare lige det problem, at du på det seneste er begyndt at mærke nogle ret unormale forandringer i din krop. Der er begyndt at vokse lange tykke hår ud af dine ører, og du kan ikke styre din krop. Dine ben laver sådan nogle mærkelige spjæt, hver gang du hører musik. Du bruger alle dine kræfter på at bekæmpe din krops ustyrlige bevægelser og de mærkelige spjæt, for at ingen skal opdage det. Du udbryder: "Jeg vil bare være normal!"

Gro: Forestil dig, at du er en pige på omkring 9 år, der bare ELSKER julen. Det er endelig blevet den 1. december, og hvor har du bare ventet på, at du kunne få lov til at gå amok med julepynt. Du har lavet en masse forskellige nissehuer, og du er ret sikker på, at DU vinder prisen for den flotteste nissehue henne på skolen. Du mærker begejstringen for julen som små bobler i maven, og du er fuldstændig ligeglad med, hvad andre tænker om dig og erklærer med stor begejstring: "Jeg er en filur!"

Kalle: Forestil dig, at du er en frisk alenefar i 30'erne. Du er en smilende, optimist og går med selvsikre skridt. Du giver fistbumps til dine børn og siger med stor begejstring: Vi er et team! Lige som Gro, elsker du julen og dit største ønske er at julen skal blive et hit! Men der er også dage hvor julen føles lidt svær og gør dig trist til mode. For det var nemlig i julen, for flere år siden, at du mistede din kone. Når du kommer til at tænke på det, bliver du trist og går med lange tunge skridt og ser ikke, hvad der sker omkring dig.

Mormor: Forestil dig, at du er en ældre dame. Du er fuld af liv og finurligheder. Når du går for dig selv, kan du finde på at lave et lille spjæt med benene, eller måske et lille dansetrin. Du er god mod planter, mennesker og dyr. Du har en særlig evne til at høre, hvis en bille har brug for hjælp eller en plante har brug for vand – og så hjælper du dem. *Replik:* "Aldrig hatten før hovedet er klar"

Du kan evt. dele klassen op og lade figurerne møde og hilse på hinanden.

OPGAVE

EFTER FORESTILLINGEN

Mindmap:

1. Når I har set forestillingen, kan I kigge på de mindmaps, I lavede før I tog i teatret. Hvad er I blevet klogere på siden? Udfyld nu højre side af arket og del jeres betragtninger med hinanden.

Hjælpespørgsmål:

- Har du lært noget nyt om karakteren? Beskriv karakterens indre og ydre karaktertræk.
- Hvad overraskede dig?
- Hvad drømmer karakteren om? Og går deres drøm i opfyldelse? Hvorfor/hvorfor ikke?

Bjørns udvikling:

2. Vi fokuserer nu på Bjørns udvikling igennem forestillingen. På side 34 finder du kopiark 10 med tre nissehuer. Brug skabelonen til at besvare nedenstående tre spørgsmål. Eleverne kan enten tegne eller skrive deres betragtninger.

- Hvad drømmer Bjørn om?
- Hvad er Bjørns største udfordring?
- Hvem hjælper Bjørn med at nå sine mål?

Tal til sidst sammen på klassen eller i grupper.

Meddigtning og perspektivering

Vil Bjørn være Vincent?

Denne øvelse kan du bruge enten som før- eller efteropgave.

Herunder finder I en række forslag til (nær)læsning af manuskriptet. Scene 6, hvor Bjørn stilles i et dilemma, da han bliver forvekslet med balleteleven Vincent

OPGAVE

Læs begyndelsen af scene 6 i Julefeber, kopiark 3 på side 25. Stop dér, hvor balletmesteren siger: "Vent lidt. Det er dig, der er Vincent, er det ikke?"

Lad os for et øjeblik lege, at vi ikke ved, hvordan historien fortsætter, selv hvis man kender julekalenderen. Forestil dig, at du er Bjørn, og du netop er blevet opdaget af balletmesteren. Han tror, at du er den nye balletelev Vincent fra Rio.

- Hvad ville du gøre, hvis du var Bjørn?
- Udgive dig for at være Vincent fra Rio? Hvad kan der ske i bedste og værste fald?
- Fortælle sandheden? Og hvad så?
- Findes der andre udveje for Bjørn?
- Hvis du skulle give Bjørn et godt råd, hvad ville det så være?

Læs nu resten af scene 6.

- Hvad tænker Bjørn, i sekunderne inden han vælger at udgive sig for at være Vincent?
- Hvad er han bange for, der vil ske?
- Og hvorfor beslutter han sig for at være Vincent?

Tankebobler:

Gå sammen tre og tre. Lad en af jer være Bjørn, en anden være den del af Bjørns tanker, der ikke synes, han skal lyve om sin identitet og en tredje være den del af hans tanker, der synes, at han skal lade som om, han er Vincent. Lad Bjørn stå i midten og stil "tankerne" på hver sin side af ham. Hvad siger I til Bjørn?

EFTER FORESTILLINGEN - ERINDRINGSØVELSE

Denne øvelse kan du med fordel lave med dine elever som det første efter jeres teateroplevelse.

Formål: At pirke til elevernes hukommelse og erindringer fra deres teateroplevelse og at fremkalde konkrete billeder fra forestillingen. Det er deres egen oplevelse, der er centrum for øvelsen, og der er ikke noget, der er rigtigt eller forkert.

- Ryd bordene og læg et stykke papir og en blyant foran hver elev. De skal ikke bruge det før umiddelbart efter oplæsningen.
- Læs følgende stille og roligt op for eleverne. Det er vigtigt ikke at læse for hurtigt, så billederne kan nå at blive hentet frem fra hukommelsen. Husk pauser mellem afsnittene. Tilpas gerne ordvalget inden, hvis du tænker, at det er bedre for dine elever.

Sæt dig godt tilrette på din stol - luk dine øjne og forestil dig, at du går ind på teatret. Du kommer ind i salen og finder din plads, lægger mærke til de andre publikummer, afstanden mellem dig, scenen og teaterrummet.

Forestillingen går i gang. Tænk så langt hen i forestillingen som du når på de næste tre minutter. Gør dig umage med at huske så mange detaljer som muligt: Hvad så du? Hvad hørte du? Hvad gjorde du og de andre i rummet?

(Tre minutters stilhed)

Læg nu mærke til scenografien – scenens rum – hvor var vi? Hvilke former og farver blev der brugt? Hvilke følelser fremkaldte det hos dig?

Så du lyset? Var det skarpt eller blødt? Skiftede det farve eller tempo? Husker du lyde eller musik? Hvordan påvirkede det stemningen?

Hvilke kostumer havde skuespillerne på? Hvilke bevægelser brugte de for at vise deres karakter? Hvordan sagde de deres replikker?

Tænk på en situation i forestillingen, der gjorde særligt indtryk på dig. Hvad så og hørte du? Hvad følte du? Kunne du mærke det i kroppen? Bliv i dette øjeblik og gå på opdagelse i det.

Husk nu hen til slutningen. Hvad skete der? Hvad gjorde publikum? Hvad følte du?

(To minutters stilhed til at tænke tilbage og danne de sidste billeder på nethinden)

Forestillingen er slut og du forlader din plads – gå i tankerne ud af teatrets rum og bygning.

- Eleverne skal nu i stilhed tegne og/eller skrive i fem minutter for at lagre de konkrete billeder og stemninger fra erindringsøvelsen.

EFTER FORESTILLINGEN – TEATERKORT

Formål: at fremme elevens viden om scenekunstens virkemidler

I kan gå på opdagelse i jeres teateroplevelser ved brug af Teaterkort. Kortene kan bruges til at fremme elevernes viden om de scenekunstneriske virkemidler: lys, Scenografi, kostumer, rekvisitter og lyd, og stille skarpt på deres observationer i forestillingen. Kortene finder du på vores hjemmeside, klar til at bruge i klassen.

Teaterkort: <https://www.aarhusteater.dk/brug-teatret/atl/undervisningsmaterialer/>

Hvert kort indeholder et spørgsmål til forestillingen. Du kan stille spørgsmålene i plenum i klassen - eller du kan kopiere dem som kort - og dele dem ud til makkerpar, smågrupper eller hele klassen. Bed eleverne være præcise i deres beskrivelser.

Kortene er skrevet til hele elevspektret fra 1. -9. kl. Tegningerne er taget med, så de mindste ikke nødvendigvis behøver at læse teksten.

Julefeber

Titelsang af Oh Land

Julefeber, uh uh uh uh uh
Julefeber, uh uh uh uh uh

Jeg ser på dig
Ser du dig selv
Alt det du mærker
Er mere end bare en vild fantasi
Drømme du vågner fra
Ægte magi
Vokser i dig

Alt åbner op mere og mer'
Tror du på den, du er

For du har fået julefeber, uh uh uh uh uh
Julefeber, uh uh uh uh uh
Du har fået julefeber
Sandheden daler som sne
På dig, på mig, våh åh

Vokser din tro
Styrke og ro
Sammen med tvivlen
Er det mere end bare en vild energi
Lokkende toner
Ny melodi
Kalder på dig

Alt åbner op mere og mer'
Tror du på den, du er

For du har fået julefeber, uh uh uh uh uh
Julefeber, uh uh uh uh uh
Du har fået julefeber
Sandheden daler som sne
På dig, på mig, våh åh

Alt det du frygter
Ukendte kræfter
Driver dig ud mod usynlige mål
Udstrakte hænder
Dragende stemmer
Sætter dig fri

Alt åbner op mere og mer'
Tror du på den du er

For du har fået julefeber, uh uh uh uh uh
Julefeber, uh uh uh uh uh
Du har fået julefeber
Sandheden daler som sne
På dig, på mig, våh åh

Uddrag af manuskriptet

Scene 4

MORMOR

- Nå. Bjørns fødder levede deres eget liv, sagde du -

Bjørn sukker. Han orker ikke tænke mere på det.

GRO

Ja, eller han kunne i hvert fald ikke styre sine bevægelser - han dansede rundt sådan her - og så lige pludselig gjorde han sådan her (laver en nissebevægelse – måske noget fra nissedansen, noget mormor genkender) -

MORMOR

(ser overrasket på Bjørn) Virkelig? Bjørnstjerne! Bjørnstjerne!

BJØRN

Bjørn. Bare Bjørn.

MORMOR

Ved du, hvad det her betyder, Bjørnstjerne?

BJØRN

At jeg er ved at blive skør?

MORMOR

Tiden er inde! *(rækker kalenderlyset til Bjørn.)* Pelsens tid er nær! Nu tæller vi ned til kvastens komme juleaften!

Bjørn ser på far, der trækker på skuldrene. Mormor er en skør gammel dame.

MORMOR

Hvor mange hvide vinterskove har Bjørnstjerne passeret nu?

BJØRN

Hvad snakker hun om?

GRO

Hun spørger, hvor gammel du er.

MORMOR

Bruger du ørerne, Bjørnstjerne?

Bjørn ser på Gro. Det ved Gro til gengæld ikke.

MORMOR

Du er ganske givet en filur, Bjørnstjerne.

GRO

Jeg er en filur, mormor!

MORMOR

Nå ja - måske - men måske er Bjørnstjerne også...

BJØRN

Jeg er ikke nogen filur. Jeg er helt almindelig!

Mormor nynner en melodi - måske den, klokkerne spillede i starten. Hun iagttager Bjørn - Bjørns krop begynder at reagere, selvom han stritter imod.

MORMOR

Tænkte jeg det ikke nok - pelsens tid --- (standser pludselig, lytter, lukker øjnene.)

GRO

Hvad er der, mormor?

KALLE

Er du okay, Rigmor?

Hun svarer ikke, går hen og henter en klud og begynder at tørre en plante af

GRO

Hvad laver du, mormor?

MORMOR

Planten kaldte, den trænger til vand. Hvor er nu min vandforstøver?!

Hun går. Kalle skæver til Bjørn og Gro.

BJØRN

Far, seriøst! Vi kan ikke blive her! Hun har rotter på loftet!

GRO

Nej, hun er en filur! Ligesom mig! Ikke, far?

KALLE

... Ahhh, Gro, mormor har totalt rotter på loftet!

Rigmor kommer tilbage med en forstøver og sprøjter nynnende bladene.

KALLE

Rigmor, jeg tror, vi daffer videre -

MORMOR

Årh, allerede?

KALLE

Ja du ved, Bjørn og Gro skal i skole i morgen og sådan...

Kalle hjælper Bjørn op. Gro krammer mormor.

GRO

Farvel, mormor.

MORMOR

Vent!

Mormor finder en gammel æske i gemmerne - rækker den til Gro uden Bjørn og Kalle ser det.

MORMOR

Pelsens tid er nær.

GRO

Pelsens hvad?

MORMOR

Jeg skal bruge pelsen. Pelsen skal i æsken. Forstår du?

GRO

Ikke rigtigt...

MORMOR

Det her er begyndelsen på noget stort! Og om alt går vel, så vil juleaften vise...

KALLE

Gro, kommer du?

MORMOR

Pelsen skal i æsken!

Gro tager imod æsken.

Uddrag af manuskriptet

Scene 6

Dagen efter. Fire balletdansere øver en bid fra Nøddeknækkeren på scenen. Balletmesteren, Jannie og pianisten er på scenen. Gro og Bjørn betragter dem. Gro meget betaget. Balletmesteren er ikke tilfreds.

BALLETMASTEREN (O.S)

Nej, nej, nej. Hvad er I for en samling gumpetunge snefnug! Prøv igen.

Igen. Igen.

(Træt, sarkastisk) Nå, ja, nu har Nøddeknækkeren selvfølgelig også spillet hver eneste jul de sidste femogtyve år, så måske er det nok? Hva'? Vil I hellere bare på juleferie med det samme?!

JANNIE

Måske vi kunne bruge en pause?

BALLETMASTEREN

En pause?! Ja, hvorfor ikke også en iskold Mai Tai og en Kajkage?

Jannie giver tegn til pigerne. De tager en pause. Balletpigerne, Jannie, pianisten og balletmesteren går ud. Gro går frem på scenen.

BJØRN

Gro, bliv her! (humper ind efter hende.)

Det sner pludselig ned over dem.

GRO

Se! Det sner! (smiler stort til Bjørn) Det er magi!

BJØRN

Nej. Det er papir. Kom nu.

Musikken hænger stadig i rummet som et ekko.

GRO

Hør! Det var den melodi, mormor nynnede!

Musikken tager til i det samme. Som om hele scenografien omkring scenen pludselig spiller med. Bjørn kan ikke koncentrere sig. Hans krop begynder at vride sig igen, og noget gør ondt i ørerne. Gro øje på noget i Bjørns øre.

GRO

Ej, hvad er det?

Hun trækker i det. Bjørn farer sammen. Det gør ondt.

BJØRN

Hvad laver du?!

GRO

Du har noget i ørerne! Er det hår?

Bjørn mærker efter.

BJØRN

Hvor kommer de fra?!

GRO

Ej, det er helt tykt!

Kalle dukker pludselig op bag dem med en vogn med opvask.

KALLE

Hey, hey, hey - Hvad laver I her? I skulle blive i møbelrummet!

GRO

Jeg skulle bare vise dig noget! (om juleharerne) Jeg har malet nissehuer på dem!

KALLE

Hvad har du?

GRO

Du sagde selv, ingen ville købe påskeharer, når det er jul. Men nu er det juleharer! Så nu kan vi få dem solgt!

KALLE

Juleharer...

GRO

Så kan vi få råd til at betale Slikkepinden og komme hjem...!

KALLE

Gro. Det er kun mig, der skylder Slikkepinden penge. Ikke jer.

GRO

Men vi er jo et team.

Kalle smiler ad Gro, krammer hende.

KALLE

Ja. Og I to er det bedste team! Men nu må I altså se at komme tilbage - det er virkelig vigtigt ingen ser jer!

Kalle og Gro går ud. Bjørn bliver hængende, han piller ved hårene i sit øre. River dem ud, Det gør nas. Pludselig kommer Balletmesteren ind, Bjørn vil flygte, men er ikke hurtig nok.

BALLETMASTEREN

(Til nogen uden for salen) Jamen så tager vi da den frokostpause også, Jannie! *(Lavere, til sig selv)* Vorherre bevares! Blødsødne hele bundtet! I min tid der forstod vi, hvor rigeligt kroppen kan præstere på en enkelt sultanrosin --- *(får øje på Bjørn. De betragter hinanden. En form for genkendelse - men alligevel ikke)* --- Søger du nogen?

BJØRN

... Mig? Næ, det ...

BALLETMASTEREN

Hvem er du? *(ser på hans ben)* Vent lidt! Vincent, ikke? Det er dig, der er Vincent?

BJØRN

Vincent?

BALLETMASTEREN

Fra balletten i Rio? Er det ikke rigtigt? Jeg troede da først, du kom efter nytår!

BJØRN

... Ja, men... jeg kunne ligesom ikke vente med at komme i gang så ---

BALLETMASTEREN

Ha! En rigtig go-getter! Bravo! Sådan skal det være. Anklen, ikke?

BJØRN

Hva?

BALLETMASTEREN

Ja, var det ikke et ankelbrud?

BJØRN

... Jo, det er... Jo. Og akillessenen.

BALLETMASTEREN

Det må have gjort avs! Sig mig, havde du egentlig ikke lyst hår til din audition?

BJØRN

Jo, men jeg... Ville bare prøve noget nyt...

BALLETMASTEREN

Du er en kamæleon, Vincent. Jeg er vild med det! Det kunne vi godt bruge på Nøddeknækkeren - det hele er sgu så indstuderet og - ja, røvsygt - undskyld mit franske. Hvert eneste år det samme og det samme og det samme. *(En spæd idé melder sig)* Den kunne godt have brug for noget af din brasilianske vildskab...!

Tænker lidt. Balletmesteren vender sig, og Bjørn tager et par skridt mod bagscenen for at komme væk, da de andre elever og Jannie kommer ind.

BALLETMASTEREN

Perfekt timing! - Så kan du jo lige få mødt dine nye holdkammerater også!

BJØRN

Det behøves nu ikke -

Teams & fællesskaber

Mindmap 1

Træk streger fra midten og svar på:

Hvilke teams fik I øje på i forestillingen?

Hvad kendetegnede karakterernes måde at være et team på?

TEAMS

Teams & fællesskaber

Mindmap 2

Træk streger fra midten og tænk over:

Kom I til at tænke på situationer fra jeres eget liv under og efter forestillingen?

Hvornår oplever I, at det er godt at have et team?

Kan det være udfordrende at være en del af et team?

Hvorfor?

Kom gerne med konkrete eksempler på situationer eller oplevelser I har haft.

Mine
oplevelser

FØR

Bjørn

EFTER

KOPIARK 6

FØR

Gro

EFTER

FØR

Kalle

EFTER

KOPIARK 8

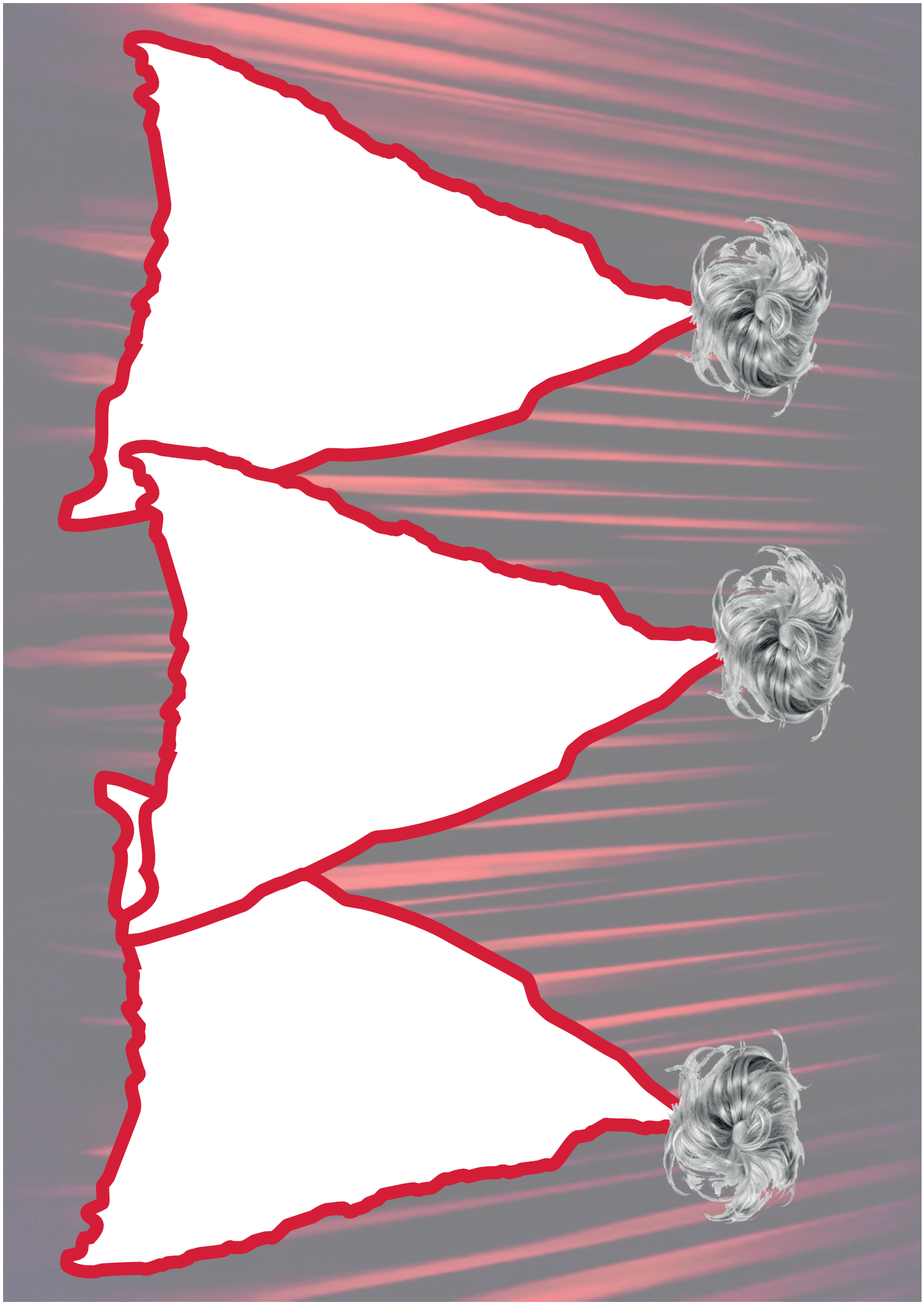
FØR

Mormor

EFTER

KOPIARK 9

Øvelser til brug før og efter jeres teaterbesøg

Vi har i Aarhus Teater Læring udgivet inspirationshæfter til hhv. indskoling/mellemtrin og udskoling/ungdomsuddannelser, som kan bruges både før og efter jeres teatertur. Formålet med materialerne er at give dig inspiration og redskaber til at arbejde med den teaterforestilling, du skal opleve sammen med dine elever.

På vores hjemmeside kan du også finde videoer, hvor en del af øvelserne præsenteres.

Materialerne finder du til gratis download her:

<https://www.aarhusteater.dk/brug-teatret/atl/undervisningsmaterialer/#download>

Vi glæder os
til at se jer!